

Ramp in Norcia

Zondag 30 oktober beefde opnieuw de aarde in Italië. Het epicentrum van de beving lag bij Norcia, niet ver van Amatrice en L'Aquila, de plaatsen waar zich respectievelijk in augustus 2016 en april 2009 hevige aardbevingen voordeden. Er vielen gelukkig geen doden, maar de materiële schade is groot.

5 Een ramp

'Het is een ramp, het is een ramp. Ik sliep in mijn auto en ik zag de hel.' Zo omschrijft de burgemeester van Ussita, een van de getroffen plaatsen in het Italiaanse rampgebied, het natuurgeweld van zaterdagavond en de gevolgen ervan. Opnieuw zijn de bewoners van de streek in de Apennijnen slachtoffer geworden van een aardbeving, waarvan de sterkte nu zelfs 6,5

15

bedroeg. Niet eerder in de serie van bevingen die het gebied de afgelopen maanden teisterden, was de aardbeving zo

20

heftig. Het epicentrum lag deze keer bij Norcia. Norcia ligt ten zuidoosten van de stad Perugia en bijna 20 km ten zuiden van het genoemde Ussita. Doden zijn er gelukkig in Norcia en andere plaatsen niet gevallen, maar het plaatsje heeft veel schade opgelopen. Een van de ingestorte gebouwen was bijvoorbeeld de eeuwenoude basiliek van de heilige Benedictus. Zelfs in Rome werden trillingen gevoeld.

Eerdere schokken

Sinds augustus zijn in dit gebied in de Apennijnen, onderdeel van het natuurpark *Parco Nazionale del Monte Sibillini*, verschillende opeenvolgende aardbevingen voorgekomen. Dat begon met de bevingen op de 24^e van die maand, waardoor vooral het stadje Amatrice zeer zwaar getroffen werd. Niet alleen werd aan de gebouwen zware schade toegebracht – de stad is 'weggevaagd', zei de burgemeester – maar ook waren er bijna 300 doden te betreuren. Enkele dagen voor de ramp in Norcia, op woensdag 26 oktober, beefde het er ook al. Kort na elkaar deden zich twee schokken voor met een kracht van

30

5,4 en 5,9, die achteraf gezien voorboden waren van de klap van zondagochtend. Zeven jaar geleden voltrok zich een soortgelijke ramp in L'Aquila, eveneens in de Apennijnen, maar 50 km ten zuiden van Norcia. Ook toen was er sprake van bijna 300 dodelijke slachtoffers. Elke keer blijken de bevingen ook fataal te zijn voor tal van historische gebouwen, waar de Italiaanse dorpen en steden zo rijk aan zijn.

Voorspellen

35

Geografen en seismologen kunnen uitstekend verklaren hoe aardbevingen veroorzaakt worden. Centraal in die verklaring staan de aardplaten die aan de oppervlakte van de aarde 'drijven'. De randen van die platen schuren langs elkaar of over elkaar heen en dat leidt bij tijd en wijle tot schokken. Verschillende gebieden op aarde staan erom bekend dat ze gevoelig zijn voor aardbevingsgevaar en dat zijn precies de gebieden die op de randen van de aardplaten liggen.

40 Doordat onder Italië de Afrikaanse plaat en de Euraziatische plaat voortdurend aan het schuiven zijn, heeft dit land al eeuwenlang te maken met vulkanische activiteit en lichte tot zware aardbevingen. In 1908 kwamen naar schatting 100 duizend Italianen om bij een zware aardbeving op Sicilië. In 1915 vielen er nog eens 32 duizend doden toen het stadje Avezzano van de kaart werd geveegd, op nog geen honderd kilometer van het huidige epicentrum. Hoe goed deskundigen ook kunnen verklaren

45 hoe de bevingen tot stand komen, de wetenschap is nog altijd niet in staat te voorspellen wanneer en waar precies zich weer een aardshok zal voordoen. Dat Italianen ook de toekomstige eeuwen met dit natuurgeweld te kampen zullen krijgen, staat buiten kijf, maar het exact voorspellen ervan blijft hondsmoeilijk.

Dilemma

50 Die onvoorspelbaarheid is voor de inwoners van de bedreigde bergdorpen een dilemma. Moeten ze blijven en eensgezind weer aan het opbouwen en restaureren van hun dorp beginnen of kunnen ze maar beter hun geboortegrond verlaten en zich elders vestigen? Bovendien is herstellen van alle schade geen sinecure, want niet alleen moeten hun woningen, historische kerken, kloosters enzovoort weer herbouwd worden, maar ook moet dat op een zodanige wijze gebeuren dat ze bij een volgende

55 schok niet opnieuw in zullen storten. En of dat mogelijk is, is de vraag. In het verleden, na eerdere aardbevingen zijn al vele miljoenen voor wederopbouw beschikbaar gesteld, maar het is geen geheim dat die lang niet allemaal op de goede plek terechtgekomen zijn.

Om alle publieke gebouwen in Italië aardbevingsbestendig te maken, is er op korte termijn 40 miljard euro nodig, zo schatten experts. Als ook alle woningen worden meegenomen loopt de rekening op tot

60 minstens 360 miljard euro. Dat is een enorme som geld, waar Italië niet over beschikt. Een onderzoeker verwoordt het als volgt: 'Wij zouden de aardbevingen te vlug af moeten zijn. Maar we zijn altijd te laat om onze kerken, monumenten en paleizen te redden.'

Naar: de Volkskrant, rtlnieuws.nl